

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal:

Jászberény, III. ker.,
Szentháromság-tér 3.
hova a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek, valamint az elő-
fizetési és hirdetési
díjak küldendők.

JÁSZ UJSÁG

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési ár

helyben:

Egész évre 8.— K
Félévre 4.— K
Negyedévre 2.— K

vidéken:

Egész évre 9.— K
Félévre 4.50 K
Negyedévre 2.50 K

Egyes szám ára
10 fillér.

Szerkesztő:

BELEZNAV LÁSZLÓ.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

Laptulajdonos:

DARÁNYI FERENC.

Egy indítvány.

Irtá: Anvander Andor.

A mi nagynevű, még ellenfelei által is becsült országgyűlési képviselőnk egy hét múlva hajóraszál, hogy a szabadság földjéről visszatérjen hazájába. Nem én mondom, az amerikai világlapok után összes hazai lapjaink is hirdették politikai pártalátra tekintet nélkül, hogy *Apponyi Albert* grófot oly fénnyel, oly diadalal, oly impozáns igaz lelkesedéssel fogadták a kiváló nagy embereket is sablonosan kezelő Egyesült-Államokban, aminővel az egy *Kossuth Lajos*on kívül egyetlen Amerikába érő nagyságot sem.

Amerikai szereplése egy folytonos ünnepekkel, kitérő örönnyal-gással, mélységes nagybecsülés és megtisztelő elismeréssel tarkított di-

adalmenet volt s az új világrész parlamentjeiben, legelőkelőbb akadémiáin, egyetemén, Amerikába szakadt véreink százezreinek ajtán csak egy eseményről folyt a szó mostanában, egy nevet hangoztatott magasztalással a hír, — az *Apponyi Albert* grófét. Az ünneplés dicsőségénye övezte a *magyar* nevet, ami nemzeti imádságunk *hinnuszának* hangjai zugtak végig városról-városra s a világbeke ma még talán utopisztikus, de nemes és kívánatos eszméjének népszerűsítése mellett a *magyar állam, az önálló magyar nemzet, a magyar alkotmány s ezeréves nemzeti multunk* apoteozását hallotta a világ első állama olyan férfiú ajakáról, akit az emberi nagyságokat is a maga nagy méreteivel mérő *Amerika köztársasági* elnökei, parlamentjei, tudós testületei mint egy világszerte ismert és tisztelt tudós nagy államférfiut ünnepelek.

Ez a nemzetünkre külföldön

annyi fényt, tiszteletet és dicsőséget árasztó nagy férfiú — a mi városunk dispolgára s örökös képviselője. Az ő dicsősége tehát a mi dicsőségünk is. Az ő fényben uszó nagy nevével együtt említk *Jászberény* városáét is, amely őt, az örökös főrendet, a világhírű születelt arisztokratát a demokratikus népparlamentbe küldötte immár 30 éven át.

Nyílt titok, hogy városunkban *Apponyi Albert* grófnak nemcsak nagybecsülő, érte lelkesedő, elveit tüzbe menni kész hívei vannak, de vannak politikai ellenfelei, kérelhetetlen antagonistái is. Senki sem kívánhatja ez utóbbiakról, hogy lemondjanak elveikről, máról-holnapra megváltoztassák politikai nézeteiket és ellentetes maguktartását, éljenek azt, amit eddig ambigált, cserben hagyják mindazt, amit eddig lelkesedtek. Nem. Legyenek a mi nemes grófkunknak politikai nemes ellenfelei

T Á R C A.

Ének az időnek.

Bár társtalan és csejtözve élek,
S ő pergámenek ölelek körül:
Szemem előtt nagy sorban tömörül
Millió népe a nagy mindenségnek;
S e látománytól szívem megremeget:
Testvéreim, millió emberek . . .

Ezer seb téphet, zuhat fájdalom,
Porba leránthat rút, köznapi lét,
Órdm és bánat apró hópínlék
Engem nem kötnek, föl kell szállanom.
S lelkeim sasszárnnyon köztetek lebeg:
Tí láthatatlan, millió emberek . . .

Óh, mind egyformák vagyunk ide lenn,
Takarjón rongy, vagy királyi bíbor,
A pirámisok is valamikor
Homokba temetkeznek csendesen;
Tí győztök a mulandóság felett:
Embermilliók, élő lánczemek . . .

Hol sóhajtoznak Sapphó dalai?
Állnak-e még a trójai falak,
Csodák korából be'keves maradt,
Siének, márványnak szét kell omoln.
Az idő homokórája leperreg:
Tí lesztek csak, millió emberek . . .

Köszöntelek, hatalmas végtelenség,
Tíokzatos, nagy emberóceán,
Hazátlán haza te vagy a hazám,
Haló porom a zúgó szélbe vessék . . .
Az ég a földdel ölelkezik bennem:
Én egy világot hordok a szíveamben . . .

Kiss Menyhért.

A bosszu.

A Jász-Ujságnak írta: Mészáros Pál.

Az ég kéklő ivén a nap már magasan járt, mikor Nagy Pista telebredt. Fürgén, vigan fűtőszérvébe fogott az öltözködéshez, már majdaem teljesen készen volt, ep a kabátját vette volna fel, midőn szobája ajtaján erős kopogás hallatszott:
— Szabad! — kiáltá stentori hangon Nagy Pista.

Az ajtó félrálult és azon egy félénk kis lányka lepett be. Jó napot kívánok ifiur, egy levelet hoztam Iloka kisasszonytól!

— Jó napot kis hugom! mondá Nagy nyájasan. A nagy örömet állg tudta a hír hallatára palástomi és örömlében egy koronált nyomot a levei hős kis leányka márkába.

A kis leányka boldogan szorongatta a kapott koronát, mert még ennyit senkitől sem kapott soha, majd köszönt és eltávozott.

Állg, hogy behuzta maga után az ajtót a kis lelvívő, Nagy izgatottan hontotta fel a rózsaszínű levelet és mohón fogott az olvasáshoz.

De nini, mi történt? Az elébb még oly boldog ifju, mintha valaki lerántotta volna, — leroskadt a diványra és mint egy iskolás gyermek — keservesen zokogott.

Hogy miért zokogott, megmagyarázza a rózsaszínű levele tartalma, mely a következőket tartalmazta:

továbbra is, keressék és munkálják a város és haza ügyét és érdekeit más utakon, meggyőződésük diktálta módokon és ösvényeken. Nem kívánhatja tőlük senki, hogy a szerintük talán hibás és káros utakon bolyongó nagynevű követőink politikai felfogásának behódoljanak és őt kövessék, mert ez tisztán a város és haza boldogításának nagy kérdéseiről tápiált egyéni meggyőződés és egyedenként különböző politikai hitvallás ügye. Tudom jól, hogy ma már nem lesznek oly hírtelen Saulokból Pálok.

Am ha Apponyi Albert gróf ellenfelei a tárgyilagosságot és elfogulatlan politikai nemes ellenfél megítélő címet vindikálják maguknak, akkor joggal el lehet tőlük várni, hogy tudják elválasztani a *partipolitikát* a nemzeti eszményekért, etikai értékekért, társadalmakat, országokat, világokat érintő nagy kérdésekkért hevülő munkától is ha nem becsülnék és értékelnék Apponyi grófot a politikust, — igazságérzetük hajtsa meg zászlaját az előtt az Apponyi gróf előtt, aki ellenség és jóbarát által egy a hazában, mint világszerzte elismerten *első és hatalmasan nagy* abban a munkában, mely a világra szóló nemzetközi béke milliók által sovárgott nagy eszméjét hirdeti, népszerűsíti és terjeszti s nemzetünknek becsületét szerez.

Ma midőn már-már nemzetek

roskadoznak a folyton emelkedő, hadi készülődésekre pocskolt milliók és milliárdok terhe alatt, Apponyi gróf apostolkodása az általános lefegyverkezéssel járó nemzetközi béke eszméjéért, hasonlíthatatlanul értékeesebb munka országunkra s az egész emberiségre nézve, mint akár a parlamentben, akár a delegációban elharsogott ellenzéki beszédek, melyeknek operettszerű kurukodása után újabb és újabb százmiliónok szavazatainak meg a feneketlen gyomru katonai molochnak.

Intelligens, újságolvasó ember előtt azt sem kell bizonyítanom, hogy a külföld nem sokat tud rólunk s amit tud is, nagyrészt hamis, ferde világitásban feltüntetve tudja a magyar nemzetről. Hazánk állami önállóságáról, ezérvényes alkotmányunkról, Ausztriához való viszonyunkról, kulturképezzségünkéről és az elmúlt félszázad alatt tett szédítő haladásunkról — hogy a művelti nyugat és az oceanon túli nagy világrész tud valamit és helyes perspektívában látva dicsérnek, magasztalnak bennünket, ebben a nemzet halájjára érdemes informatív munkában az oroszlanrész az — Apponyi Albert gróf.

Országos hírű tudósaink könyvei, nemzeti nagyságaink akár a legtekintélyesebb világlapokban elhelyezett cikkei nem sok fényt deríthetnek nemzetünkre, mert aránylag szűk és nem illetékes körökre terjed igazság-

hirdető erejük. De midőn a világ legnagyobb vezető államainak törvényhozó testületeiben, tudós akadémiákon és egyetemeken államfők és államférfiak, törvényhozók és tudósok előtt olyan híretől megelőzött nagynevű, európai tudású, lángelkű és ékesszóló Demosthenes szól a magyar hazáról, a féltreismert nemzetéről, annak szándékosan mellőzött, elferdített igazairól, — mint amint Apponyi Albert gróf, akkor most is konstalálhatólag dicsőségben ragyog a magyar név, főlészlő nemzeti hírnevünk, igaz világitásban hódít a nemzeti becsület s minden elfogulatlan igaz magyar ember büszkén örül s magasztalva kell hogy szóljon arról a férfiről, aki becsület, hírnevet, fényt és dicsőséget szerez a sok helyt lenézett magyarnak.

Ez a nemzeti büszkeségünk most indul haza amerikai diadalutjáról s hozzá magával egy szabad, nagy nemzet rokonzenéjét s üdvözlését, melyet a magyar nemzet iránt érzett szimpátiájuk és velünk érzelésük sugallatából adtak át neki a bucsuzás tüneményes, meleg és szívélyes pillanatában is. Az üdvöz hozó fogadtatás magyar földön valószínűleg március 23-án országos ünnepébe fog ácsapni. Ma még csak híreit olvassuk a készülődésnek, de bizonyos, hogy az ünnepes nagy és általános lesz, mert nem a képviselőnek, nem a politikusnak szól, hanem a békeapostolnak, a nagy magyarnak, a nemzeti becsület istápolójának és terjesztőjének.

Ehőt az ünnepésből nem szabad hiányozni Jászberény városának sem. Részt,

Igen tisztelt Nagy Úr!

Bocsánat, hogy zavarom, meg úgy lehet, kissé meg is keseríttem soraimmal, de mint anya kötelességemnek tartom, leányom érdekében a következőket tudomására adni: Ilonka nekem mindent elmondott, miket Nagy úr a tegnapi estélyen előtte fejtett Engedjen meg, hogy így fejezem ki magamat Ön meg gyerek, sokat kell még érnie, hogy komoly életbe úgy eszmeikkel foglalkozhasson. — Ne vegye tőle rossz néven, mert korán sem az a szándékom, hogy Önt sértegessem csak mint anya kötelességemnek ismerem, elvaskult szerelméből felébrésztani. Ilonka leányom keze semmi esetre sem lehet az Öné azért, mert leányom már menyasszony és még a hét folyamán asszony fog lenni. Kérem tehát látogatásától házatam megkímélni. Ilonka bírásáról pedig egyszer és mindenkorra lemondani.

Igaz Jóakarója

Örv. Szondy Györgyné.

Menyasszony! És a hét folyamán már asszony lesz, — susogta Nagy allig halhatatlan. Nem! Ez nem lehet! Ha mégis

úgy lenne, mint ahogy a levélben áll, — meg fogom akadályozni, hogy az Ilonka a másé sem fog lenni, azt megmutatom.

E szomorú naptól kezdve nem is ment sehová sem, még a kávéházból is kimaradt, amin barátai csudálkoztak is.

Palatinus Kázmér barátja egy szerdai nap váratlanul beidült hozzá.

— Szervusz, kedves öregem! Hát élsz még? Hol voltál mostanában, hogy nem látunk sehol sem? Talán beteg vagy? Hiszen oly egészséges a színed.

— Nem voltam beteg Kázmér, nem is voltam kívül a falun sem, idehaza voltam mindig, készültem a tételes szigorlatra. Mi újság a faluban?

— Nagy újság van barátom, nagy! Ép azért jöttem hozzád, hogy elmondjam, de szédül össze magad, légy erős, mert szomorú hírt mondok.

— Ilonka férjhez ment. Szombat lesz az esküvő, én is meg vagyok hívva. Te nem tudsz még erről úgy-e semmi?

— De igen tudom, — választott közömbösen Nagy — és ki a vőlegény?

— A vőlegény? Ejnye, hogy is hiv-

ják csak? Olyan furcsa neve van.

— Igen! Tudom már dr Marsalóvsky Tivadar fővárosi ügyvéd. A vőlegény is megérkezett ma a faluba és itt is fog már maradni állandóan, irrodáját Pestről ide fogja áthelyezni.

— Szép dolog igazán! Nem is merem még ezt csak álmodni sem, hogy az Ilonka másé legyen; de esküt mernék rá tenni, hogy nem fog vőlegényével az oltár előtt megesküdni!

— Mi az? Mit beszélsz te Pista? Csak nem akarsz talán gyilkos lenni?

— Oh korántsem! Eszemben sinca, csak azt mondom: hogy nem fog az Ilonka megesküdni, mert meghódítom az Ilonkát addig. Várj csak türelmesen.

— Bolond beszéd ez Pistának! Bolond beszéd. Mi történés te már az Ilonkával, hisz van még a világon több leány is és szebb is, mint az Ilonka Felejtés el pontkura és meg van. Kéressz magadnak másikat.

— Nem értesz te engem barátom, nem tudod te, hogy mi fáj nekem. Nem is tudom túl élni az Ő elvesztését, meghalok

még pedig előelő részt kell követnünk magunknak a nemzeti hevület ünneplő megnyilatkozásában, mert mi közelebb állunk Apponyi Albert grófnak, mint akár a főváros, akár az egyetemes polgársága akár a függetlenség párt vagy egyéb testületének. Nekünk tehát ott kell lennünk az első sorban pártkülönbösg nélkül, midőn a békeeszmé nagy apostolát fogadják és ünneplik, mert itt nem politikáról van szó.

Hiszem, hogy Jászberény város lelkes közönsége s ennek képviselőiben a városi vezetőség meg fogja találni a méltó módokat, amelyek szerint nagyvívű diszpolgárát ünnepeindó helyet kér magának az óvádi keretében. Legszerényebb indítványom konkrét formában az volna: *alakítson a város pártkülönbösg nélkül összedíltatandó diszkréttséget, amely alkalmas vezérí szemeinek ki magának, a fogadhatós legünnepesebb alkalmasnál nyúljon át a nemes gróf-nak jász vagy városi zimeket viselő miliónban ezüst pólmádat, mint a béke oltájképe szimbolusát, jelezvén ezzel is, hogy mint békeapostolt kívánja közönségét városunk s a nemzet büszkeségét. Csak önmagunkat ismételjük meg s városunk hírnevét gyarapítjuk azzal, ha eszményi magaslatra tudunk emelkedni s kicsinyen, rezáns szempontokat ezuttal felülzárnyalva a nemzettel együtt ünnepejük az — ideológ emberét.*

Megyei és városi ügyek.

Megyei közgyűlés. Mint jeleztük; a várnagyi törvényhatósága szombaton rendkívüli közgyűlést tartott Szolnok városát érdeklő néhány sürgős ügy elintézésé céljából. Tárgyalatot a Tiszahid melletti vánház adásvételi ügye, továbbá Szolnok

utánna. Próbáltam már mindent, gondoltam már mindenre, hogy fejeztek, — nem ér semmit, hasztalan minden vergődésem. Most meg úgy érzem, hogy jobban szeretem, mint eddig.

— Majd elefelejtél Őt barátom idők múltán. Jöjj velem inkább most is, ígynk meg egy pár óveg „leány”-kát, mindjárt könnyebb lesz a szíved terhe, — meglásd.

— Nem megyek sehová sem, s nem is kell semmi nekem már Kázmér, nem vagyok már semmire és nem érdekel már semmi.

— Na majd másképen lesz még az. — Tehát nem jössz ma sehova?

— Nem megyek, lithon maradok. — Szervusz akkor! Isten veled!

— Szervusz Kázmér! Isten veled.

A Nagy boldogságát végkép megsemmisítő nap, rohamosan közeledett, de Ő azért biggadt és nyugodt volt. Barátai már linn kezdtek, hogy a Pista kiábrándult szerelméből. Pedig dehogyan, sőt még napról-napra mind jobban fokozódott szerelme, együtt nőt, a borzasztó szándékával.

városánál szervezett újabb állásokra vonatkozó képviselőtestületi határozat. Még most került a megviléhez. Szolnok városának az államszegély felzárására vonatkozó határozata is.

A jászpárti főgimnázium. Jászapáti városa a múlt héten tartott képviselőtestületi közgyűlésben foglalkozván az ott létesíteni szándékolt gimnázium ügyével, egyhangulag szavazta meg a kultuszminiszter által az általunk is ismertetett leírathoz kivánt 150,000 korona hozzájárulási összeget s az iskola céljaira szükséges 3 kat, hold föld terület felajánlását. A közgyűlés ezután foglalkozott az iskolahely kijelölésének kérdésével is. Egyik párt a hely kijelölését a város belső, a másik a külső részére tervezte. Ezen részletvitőt igen könnyű megoldani, amennyiben lehetőségek tartjuk, hogy egy kisterület város első kulturális központját — bármily áldozatok esetében is — a jászreire állítsanak ki.

Városi közgyűlés. Jászberény város képviselőtestülete pénteken a hó 3-án tartotta első rendes havj közgyűlést Konecs polgármester elnöklésével, melyen a városaljk igen kis számban vettek részt. A közgyűlés a városi tanács javaslatához képest a város szükségletére szolgáló kovács és kerégyártó minkákat az idén Gyurkó János helybeli kovácsmesternek és Csák Mihály kerégyártómasternek adta vállalatba. — A Jászajki Hitelintézet és Takarékpénztár méshomókkó gyára számára az ipar vasut engedélyezését tárgya-zó ügynél elhatározta a közgyűlés az átengedendő területre néve a szerződés megkötését. Végül a képviselői közgyűlés a városi tüzoltók és a városi fűtő fizetését rendezte akként, hogy most már a tüzoltóknak ugyanannyi fizetés lesz, mint a rendőröknek.

Kinos várakozás után végre elérkezett az ilyenki boldog ünnepe napja. Nagynak pedig győz napja a Szombat.

Már kor reggel szaladgáltak összevissza a kis faluban a hákkek, hordták a vendégeket, a boldog házhöz. A falu egész népe talpon volt. Mindenki látni akarta a fényesnek ígérköést.

A templom előtt 8 óra előtt hatalmas néptömeg verődött össze. Megyes is egyváltó a bámszékodó nép tenger hullámai között és várt türelmesen.

Vegre megkondult az eskülvőre hívó kis harang, a zásznemet közeledett jelelte, majd nemsokára megérkeztek. A templom előtt sorokoztak a völégény épen karját nyújtotta menyasszonyának, midőn: eget megrázkódtató két dörrenés hallatszott. A templom ajtó előtt a menyasszony, a bámuló néptömeg között pedig egy ifjú, boltan rogyott össze. Mind a kettő rögtön meghalt, a golyók jól találtak. Másnap két halottat egy sírba temettek el. Nagy kegyretlenül megbosszulta magát.

Vége.

A városi járdák fejlesztési munkálataiba már e hó folyamán befeleznak. Kellő mennyiségű cementpal gyártása a közgyűlés által már meghatározott utcák gyalogjáróit fogják burkolni. A járdák építését intéző, illetve végrehajtó hatóságunk figyelembe ajánljuk, hogy az építési sorrendet illetőleg a város belső részében kijelölt utca részeket vegyék első sorban figyelembe

Aktualitások a hétről.

FŐVÁROSI LEVÉL.

Farsang végén. Isten veled Carnová! herceg, a vig mulatság, a fesztelen kedély ját birtalmának melegsívv fejedelme! Vége kethónapoz uralmadnak, mely áttáncol, átvirrasztó éjszaktól, pezsgős palackos durrogástól, cigányzenétől s ropogós csárdától volt hangos. Vége a farsangnak, melyben a királyi udvartól le egészen a „Vasut-és utépítési, visszahelyezési és közrendészeti, közüzemügyi és közegészségügyi al-, segéd- és viceállalások és alkalmazottak” egyesületét minden rangu társadalmi osztálynak meg volt a maga hály, vagy legalább is teával egybekötötti táncestélye.

Mennyi remény, mennyi ábránd kísér mozt teged a jól megérdemelt nyugodalom! A gyönyörű zsep, dekoltált csipkeoltettek, a lábtünnévészter mekelei (szavamra!) kelemes a rájuk való visszaemlékezés) a ragyogó éskézerek (no nem éppen a legragyogóbbak, mert én ismerem a briliánsnál is ragyogóbb valamit — egy női szempillantás mind-mind visszahúzódnak rejtek helyeikre s újra itt van a hétköznapi triviális megszokottsága, nyárspolgáriás nyugalma. Azaz csak jó lenne, ha nyugalom következne, mert tánc után is édes a nyugalom (nemesnak munka után). De jönnek ám azok az átkozott nőszabók, meg cipészek, meg tudom is én kicsodák s bizony nem passzióbb adják egymás kezébe a kiléccet, hanem — óh, borzalom — számlát hoznak! Csak az nem unatkozok, akire annyira vártak, akít előlekezőbe szíveséggel fogadnának: völégény a kisasszony számára. De a bosszankodó mamák megvigasztalódhatnak, mert öfejeletelenség nem hat meg, csak — alszik. Csak hadt nyugodjék békében a jövő farsangig.

Itt a tavasz! Egy fecske nem csinál nyarat! — tartja a közmondás — s minthogy az én írásom még csak nem is fecske, tehát nemesak hogy nyarat nem csinál, de még tavaszt se. (Ezer bocsánat és csapnivaló szójátékért). De azért mégis azt mondom, hogy itt a tavasz! (Azt gondolja erre a nyajás olvasó, hogy még most se aludtam ki a farsangi mámor, de tessék csak végig meghallgatni!) Hogy honnan veszem ezt a mérész kijelentést? *Hát bizony!* In Pesten nem a ták rugyészecskék, az ibolyák nyílásából s egyéb szimptomákból ítélhető meg a tavasz, (mert

bizony mindent itt hiába keresnők) hanem a „lízse” (tetszik tudni, ez a városi népies elnevezése) megnyitásától. Ez igaz, hogy nem csalihatatlan előjel, de utóvegre is mai zavaros világban, mikor csak a tél is úgy megráftál bentünket, mit lehetne csalihatatlannak állítani?

A „lízse”-ben pedig már javában húzza a víz verléis az „Ujje” a ligetben nagyszerű c. népszerű dal, javában pezsgés az élet a „vurstli”-ban s istenigazában lofogások (ne tessék megdögni, nem valami lovagias allaire-ról van szó) a direkt e célra készült bábut. (Na jó! itt minden felelősség nélkül lehet pozokodni, az illető szótlanul túl minden inzulint). Amott egy erős, markos legény arca vonaglik görccsen, mintha legalább is fogat húznák. Felejte megyek. Mar vagy tíz lépésről halom egy rekedt hangon kiáltani: 100, 120, 150! Vájték egészségére! T. i. valami vilamos masinésért szerezgatóit az illető magyar a kezében s a széknek az áram nagyságát mérték. Bizony urbámtyáim! Itt sok alkalom nyílik a mulatságra! Hoppá! a legnépszerűbb szórakozást majd kihagytam: a ringispilét. De ez nem olyan fűlasi bucsukon szereplő, rongyos ponyvával fedett, gyerekekől ránkigált, félbűbű falovakak s mindenféle utirányú jelző, nagyhangú felírás (London, Páris stb.) kocsikkal ellátott, rozszant sergő ám! Hanem szép, cirádás köpüléppen elhelyezett, villanyerőre berendezett, gyönyörű mozgó lovakkal (még kénygel is van rajuk!) felszerelt ringispil. A riktó, üvöltő, bőbőbölő verő hangjai mellett az a sok tarka-barka nép, mely itt tolong, s dobálja egymás szemérméit és contentivét (a mulkor majd kiintették egy sutauc székelt), valóban festői látványt nyújtott. A keső éjeli órákban is hangos itt az élet, bizony nem a legnagyobb dícsőségére az érkezőknek.

Ejnye. — fikon a löcsit! — egyszerre csak elkezd ám annagy magyaron fújni a szél, paskolni az eső, szóval éppen nem tavaszi idő keretedik. Engem bizony alaposan megcsalt az ideig-örig tartó nap-sugár és a tavaszi sietető mutatványos bődök megnyitása. Szépen van itt tavasz!

Tóth Tivadár.

UJDONSÁGOK.

MEGHÍVÓ.

A jászberényi központi róm. katolikus kör folyó évi március hó 12-én, délután 4 órakor saját helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, melyre az összes tagokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgyak:

1. Titkári jelentés az évi működésről.
 2. A megválasztott számadás jóváhagyása, s a felmentés megadása.
 3. A költségvetés megállapítása.
 4. Esztelges indítványok.
- Kelt Jászberényben, 1911. évi március hó 2-án.

Erdős András, Dr Bathó Károly, elnök, titkár.

— Szakáll Zsigmond dr tartott a mult szerdán ismeretterjesztő előadást a főgműziumban, midőn a nagyszámú és előkelő közönség előtt hangosan elhelyeződött beszélt Európában. A rokonszenves előadó

három szempontból állapította meg Magyarország hovatartozóságát: geologiai, éghajlati és néprajzi szempontból. Érintve a világrendszer és benne a föld geologiai alakulásának történéit, előadta a tanár úr megemlékelt, hogy a világjelölésű elmélet, melyre épített a Kant-Laplace-fele, csupán hipotézis, tetszetős thória, és nem bebizonyított abszolút igazság és pozitívum. Azt pedig szeretők volna hallani. A világos és kedvesen cseregő modorban tartott, közérzől vett, találó példákkal illusztrált tudományos szabad előadás mindvégig labilissé vált a nagyokós önség figyelmét, mely a aldeutsch aspirációkra is kiterő emelkedet hangba befejezés után lelkesen tüntetett az általánosban becsült előadó mellett. Tegnap, szombat Buday Gyula tornatanár előadása jött sorra svédgimnasztiával illusztrálva, melyről jövő számbunkban referálunk.

— **Lessz túzóltóság!** Említettük volt régebben, hogy az idén a vármegyei túzóltóztóvség jászberényben tartja verseny gyókratallant egybekötött évi közgyűlést. Mikor a szövetség ezen szándéka a mult évben hozott határozathoz képest nyilvánossá lett, mi szívszerzóra örülünk a szerencsésnek illusztrálva azon szegénytelen állapotokat, hogy t. i. ilyen nagy- és már momentumális épületek rendelkezésére állnak az élet és vagyonbiztonság szolgálatára nincs rendes túzóltóság. Hogy az ide jövő jász-kun túzóltó testvérek által ne találtsunk újly szegénytelen viszonyok között, azon óhajunknak adniuk e helyen kifejezést, hogy a nyárig — mikor t. i. a megyei szövetség itt léteszeni fog — alánkiús, illetve hozzuk működésbe az 1911 évben lapunk szerkesztője vezetése alatt szabályszerűen itt megalkult önkéntes túzóltó testületet. Leikes pártfogó és vállalkozó férfi van itt elég. Mint értesültünk illetékes körök most ismerek foglalkozni az önkéntes túzóltótestület létesítésének eszméjével.

— **Előadás a kat. körben.** A helybeli központi kat. körben mult vasárnap szépségű érdeklődő közönség előtt Venis Gyula kir. főművész-közi igazgató tartott tanulásos ismeretterjesztő gazdasági előadást. A mult napon délután szírián leste ugyanott gazdasági előad., melyre szívesen látja a rendezőség az érdeklődő közönséget.

— **Új állatorvos.** Schönfeld Ferenc jászberényi okleveles állatorvos jász-karajénon kir. aliorvossá választották meg. Örömmel gratulálunk.

— **Illik hangverseny.** A helybeli zenekedvelők által rendezett harmadik művészi nyilvános hangverseny — mely a mult hó 25-éről az operaműsor változása miatt elnapoltatott — tegnap este zajlott le a Lehel-színházban. Lelelyását jövő számbunkban adjuk.

— **Kanyaró.** A nagyműrben fellépett, de szerencsére enyhe lelelyásu kanyaró járvány miatt a város összes óvodáinak bezárást jávansolta a közegészségügyi bizottság legutóbb tartott üléséből. A gyermekek szülőiknek nem tudjuk eléggé ajánlani a legrosszabb menő orvosságot. A gyermekek évtárgyalanságát, fejfájását és hányással kezdődő gyöngékedése esetében azonnal el kell a külső levegőtől zárni, melében kell tartani és mi fő haladéktalanul orvost hívni!

— **Házipari kiállítás.** A Jász-Ujság csütörtöki számban érintett házipari kiállítás ma délelőtt nyílik meg a Kossuth-utcai állami gazdasági iskolában, hol a sepről és kosárlón házipari tanfolyam készítményei irlesés rendben vannak közzé tevére és a vásárló közönség ren-eleikzésére bocsátva. Ajánljuk a megtekintésre.

— **A gyilkos pánika.** Hogy az ember ítő mely kiszámíthatatlan veszeltyt csipegetett el palotákban és kunyhókban azt már a nagy realista Zola óta igen sokan

megírják. A folytonos ivás okozta delírium tremens egy kiáltó szenzációja verte fel esőtörtörökön délután a főtér csendjét, hol a Schwarcz Herman „makkthés” csapcsékében Broczki István név helybeli csavargó az italtól való önkivételében egy törőrműgy papírvasó késsel melien szúrta magát. A folytonos és módnélküli ivásban nyomorúságot edzett szív is megdöbbangett mert a rendőrség éjéi csavargóért elfogta azt a leányt, akit állítólag ő szeretett szerelmi kapcsolatba a legilletékes helyen a kocsmában öngyilkossággal szándékkal szíven szúrta magát. A kés mintegy 5 cm. hosszban hatolt be a bordák között. Az első sebzést a szerencsétlen embernek dr. Frickey I. főorvos nyújtotta, mintán Bathó R. kapitány kórházba szállította. Tegnap napon nyert értesítés szerint Broczki tragikus szándék aligha fog sikerülni, mert életben maradásához igen nagy remény van.

Aki gyomrát és emésztését elhanyagolja, szűrtéle betétségnek teszi ki magát. Azért minden embernek ön maga iránt való legelső kötelessége, hogy a legkisebb gyomorpanaszai vagy jelentős beütmőkódési zavaráknál, ezeknek reidbehozataláról gondoskodjék. Ennek egyetlen célzavertó módja, ha megbízható hasznátszer után az emésztőcsatorna alapos kitisztításáról gondoskodik.

Báró dr. Korányi Frigyes, fővárosi egyetemi tanár, az országos igazgatóügyi orvostanés elnöke, igazolja, hogy a természetes **Ferezcz Jozsef**-keserűviznek már kis mennyiségben véve is rövid idő alatt minden kellemetlen mellékhatást nélkül biztos hatása van.

Óriási előnye, hogy enyhe íze miatt a valódi Ferezcz Jozsef-keserűvizet kényes izléző nők és gyermekek, valamint gyengy gyomru öreg emberek is szívesen megiszik. Olyan helyekre, a hol nem kapható, a Ferezcz Jozsef-keserűvizet szűkekedési igazgatótsága Budapestől közvetlenül szállít.

— **Tűz jászteleken.** Könnyen veszedelmessé válható tűz pusztított, hó 2-án jásztelek közönségben, mint emam tudósított jelent. Molnár István ottani közbirtokos szűrés-kerületében lévő szalmával fedett díszítőteret kigyulladt és csakhamar lángba borult. Az erős nyugati szél sziván a tűzre, az őt mellett berakott szalmakáral is tüzez, hogy Szereges, hogy a kigyulladt őt a szalmakáral távol voltak a lakóházakról, mert máskülönben a széghorogtó épületek egész sorházt a felgyújtanak, no meg az a lelkiismeretes ottás is, amellyel a falusi emberek sietnek ilyen esetekben egymásnak segítségére, meggátolta a tűz továbbterjedését. A káral s őt tejeje tövig legett. A kár 200 korona.

— **Sztrájk.** A gyöngyösi Gőzfűrészgár munkásai a mult napokban sztrájkba léptek valamely idegen betoikáló szocialista irgatsa folyán. A gár vezetősége az izéga munkásokkal azonnal elbocsátotta a szolgálatból.

Szerkesztői üzenetek.

Munkatársainkat és levelezőinket kérjük, hogy úgy a közérdeklő valamint a szépirodalmi részre szánt közleményeiket szíveskedjenek mentál rövidre szabni a lehetőleg képest, mert hosszú közlemények lapunk terjedésébe sokszor be nem állhatnak megszakítás nélkül, ez pedig a közlemény értéketnek rovására esik. **„Zöld Kulturá” „Képe előtt” Csanád szobán” „Sóhaj”.** A közlőknek közzé soroztuk.

Sz. J. Mezőtur. Köszönjük az eszmét — engedelmekkel kidolgoztuk.

T. L. Felszentgyörgy. Köszönjük értesítést; kérjük máskor is látogasson meg bennünket.

CSARNOK.

Kinai nevelés.

Irt: Urbán János.

A lelki életet tekintve azonban Kína sajnálatos állapotban van; vallástanítás ugyanis csak a keresztény iskolákban van, a pogány iskolákban nincs. S mivel Kínának tulnyomó része pogány, úgy, hogy körülbelül 3500 pogányra esik egy keresztény, a kínai birodalom általános jellege pogány; azért az e. ölcök is pogányok. Meglátszik az élet minden megnyilvánulásában a lelkiismeretességnek, az igazi belső jellemnek és becsületnek laza volta annyira, hogy Úrge Ignác hazánk fiától, a ki Kínában élte le életének jelentékeny részét, magam hallottam, hogy ezer pogány közt is megismeri a keresztényt. Már magatartása is nemesebb, egyszerűbb, nem oly kapzsi, a becsületnek nem csak külmázát keresi; míg a pogányok csak arra ügyelnek, hogy a törvénykönyv betűivel bebizonyítható módon összeütközésbe ne jöjjenek. (Ezt láttuk fentebb a vizsgáló tudósok eljárásában.) Nem arra törek-szenek, hogy becsületes emberek legyenek a szó igaz értelmében, hanem, hogy becsületeseknek látszanak. Hogy ennek belső, igaz értéke nincs, az világos. Azért a kínai szemes csaló, ahol a büntetéstől való félelem nélkül teheti, zsarol, lop, a gyengébbeket kifosztja erővel, vagy furfangal az a mindegy neki, csak célt érjen.

Hogy ennek az állapotnak mennyi áldozata lehet a roppant népes kínai birodalomban, azt elképzelhetjük s az olyan népetől nem kérjünk magunknak. Azért ha bár nálunk is, — mint mindenütt — nehéz is az élet, ne panaszkodjunk, más-hol még rosszabb állapotok is vannak. Becsüljük meg hazánkat s ne keressünk ezen kívül boldogulást, mert ez a szentelt föld az, mely bennünket „*ápol és állandó*”. Becsüljük meg vallásunkat, mely a ültata és becsületes népetlenek is egyedül igaz forrása, s mely boldogít bennünket itt és a siron túl.

(Vége).

!! Köszén !!

A legjobb minőségű hazai és poroszországi salak és pormentes szalon szén, továbbá budapesti légszuszgári, valamint poroszországi pirszén (coaksz) a bánya által előírt eredeti ár mellett alólrófnal megrendelhetők.

Pontos szállításért vastagságot vállal:

HOFFER MIKSA
több hazai és poroszországi
bánya képviselője,
JÁSZBERÉNYEN.

Többszörös kiténtetésben részesült szennzációs háziszser

DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez háziszser hatásában és erőalkotásában felül-mulhatatlan gümökörös izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá minden meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás, ízületi lob és zsabában szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájdalomainak megszüntetésére. :: :: KIVÁLÓ FERTŐTLENÍTŐ ÉS TESTTÓVÓ HÁZISZER.

KAPHATÓ városunkban a következő cégeknel: Bordás János gyógyszerüzében és Hóji Vilmos kereskedésében 1.20, 2.— és 2.50 koronás üvegekben.

Készítők:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület Fő-utca 77 c. szám.

Akác és
virág-
méz!

Gyors és
pontos
kiszolgálás.

Róczyán Kálmán

fűszer- és csemegeüzlete

JÁSZBERÉNY,

a nagytemplommal szemben.

Legelőcsőbb
bevásárlási
forrás.

Állandóan
friss
teavaj!

Kaphatók:

Magyar gyártmányú tea-
sültéménykülönlegességek leg
nagyobb választékban, az
általános drágaság dacára
hihetetlen olcsók.

Ki olcsó és jó kávét akar,
tegyen próbát általem
háziilag pörkölt
kávéfajából, mindig friss,
pörkölt állapotban kaphatók.

Rumok, likőrök, tokaji gyógy-aszúk;
visontai és villányi vörös gyógyborok,
minden híres borvidék borai, valamint he-
lyi termésű boraimat a legjutányosabb
árak mellett ajánlom.

Minden hétfőn friss
hentesárak.

Kaphatók bel- és külföldi sajtok:

Ementháli, trappista, magyaróvári, rok-
forti, dőri-pusztai, pécsi csemege, im-
periái, parmasán, lipői juhturó. Sós
pácolt és olajos halak nagy választékban

?

Szigoruan szolid és olcsó árak. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Diszes
dobozos
cukorkák

Értesítés.

Értesitem a t. közönséget, hogy

lakatosműhelyemet

egy új

forrasztógéppel

szereltem fel. Minden e szakmába vágó munkát

gyorsan és pontosan

végezek. Így elfogadok: —

hibás öntvények törött al-

katrészek, géprészek, —

sárga vagy vörös rézmun-

kák — összeforrasztását,

kazánrepedés kijavítását, ka-

zancsövek kiföldését, továb-

bá vető- és szántógépek re-

szeinek összeforrasztását s

ilyenek teljes kijavítását.

Ilyennel munkákról arajantat-

tal szívesen szolglok.

Tisztelettel

Siba István

lakatos, Jászberény, Határ-cs. 20

PÁRTOLJUK a kat. sajtóegyesületet!

Az egyesület célja a kat. napi sajtót és jóirányú irodalmat föllendíteni, versenyképesse tenni és a legszelebb körben elterjeszteni. E végből szellemi és anyagi erőket mozgósít, a kat. társadalmat szervezi és egy nagy sajtóalap létesítésére törekszik.

Tagja lehet minden keresztény férfi vagy nő — a rendes tag félvétenként legalább 1 K (vagyis egész évre 2 K) tagdíjat fizet. — A jötevő tagok sorába tartozik aki évenként legalább 10 koronával járul az egyesület céljaihoz. — Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben 2 éven belül) legalább 200 koronát áldoz a magasztos célra. — Disztag címet illeti meg azt, aki legalább 1000 K összeget adományoz a sajtóalap javára.

Központi iroda:
Budapest,

Terenziek-térz 7. V. lépcs. 1. em.

Szülők figyelmébe!

Frankfurti tanár : Dr Schöpffer
s kitünő új gyógyszere, a

CALCARIN

(NÉMETORSZ.-BAN SAUERKALK)

segít gyermekek fogzásánál, sziv-
görcsnél, angolkóránál, csontbeteg-
ségeknel, sápkóránál. Sanya gyer-
mekek rövid ide a CALCARIN-tól
megeződésnek, gyermekes nők csont-,
fogfájásnál, fogpuzulása azonnali
megszűnik.

Főaktár : Szkoumál Jenő
gyógyszerésznél
UJSZAS.

Hétfőre minden helybeli gyógyszerertőren.

STAMPAY

kat. ének- és imakönyve

áremelés nélkül 32 lappal bővíve, XVII-ik
kiadásban, új, ingyenes kottafüzettel, csi-
nosan kötve: 30, vászonban 50 fillér. Tízre
egy ingyen jár. Kapható borkötesben is a
szerzőnél Kőbölkuton, Esztergom-megy. a

„PFAFF“

varrógép villanyerőre!!!

Legelső és legatrisőbb a világon Örökéletű
3 fillért fogvaszt órási munkaképesség mel-
lett. Többet dolgozik, mint 10 más fajta
varrógép. Hebizonyított dolog és ami 45,
minden bírádság nélkül.

Ajánlja

zajtalan és

könnyűjárású

Singer-Central-Bobbin kar-
kaltájós-balkaros varrógép-
gépeit házi s ipari célokra.

Sérvkötők, gummiárok, műsz-
rek, különlegességek, szemüve-
gek és hőmérők

nagy választékban.

Elváltja toronyórák felállítását és
javítását, fül- és szobórák, ékszerek,
valamint mindennemű tárgy javi-
tását, továbbá

házi villanycsengők

felállítását és javítását.

Fali-, Álló-, Inga-, omega- és
ütőszobórák nagy raktára.

Európa összes gyárainak varrógé-
peiből nagy raktárt tartok, s így a
varrógépek legelőcsöbben nálam sze-
vezhetők be.

Műhímez és applikáció mun-
kákat ingyen tanítom.

Vidéki megrendelések gyorsan
és pontosan teljesítenek

Pontos és szolid kiszolgálás.

Spekonya Lajos

Nagy raktárt tart arany- és ezüst-
műekből, ékszerek, evőeszközök és
ezüst dísztárgyakból

melyek ajándékoknak igen alkalma-
sak. Ugyesint

üveg- és porcellánárak

nygraktára.

PLATTA ANTAL UTODA

órák, ékszerész és mechanikus
Jászberény,

a Jászkerületi Népbank épületében.